

AZ ÁG. H. EV.
MISSZIÓ-
EGYESÜLET
HIVATALOS
KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

Megjel. havonta.
Előfizelési ára
1 évre 1 pengő
Postatakarékpzt
számla 17.270 sz.

ALAPITOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Felelős szerkesztő: NÉMETH KÁROLY.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Lébény, Moson m.

Felelős kiadó: DRENYOVSKY JÁNOS Kispest, Fő-tér 12., fsz. 2.

Az egyház küldetése.

(Breit egyházi főtanácsos ünnepi beszéde Lipcsében, a Miklós-templomban, 1937. május 19-én. Részletek.)

Ján. 17, 18.: „Amiképen te küldtél engem a világra, úgy küldtem én is őket e világra.“

A népek politikai akarata ott áll ma a keresztény egyház és annak igehirdetése előtt, hogy megvizsgálja az egyház jogát, igehirdetésének erejét és szolgálatának gyümölcsét azoknak a népi eszményeknek és eszméknek szempontjából, amelyeknek megvalósítására szenvedélyes határozottsággal tör. A politikai akarat megalapozottságot keres, és azt reméli, hogy ha önmagának alapot tud találni, akkor olyan forrásokat tár fel, amelyekből a győzelméhez szükséges erők áradnak feléje. Politikai hasznavehetőség tekintetében vizsgálja a keresztény egyházat s a vizsgálat eredménye az egyház elejtése ...

Óvakodjék az egyház a téves apologetikától és polemikától! Hogyha Luthernak igaza van, amikor azt állítja, hogy az egész világ a sátántól van megszállva, akkor nem kell csodálkoznunk, hogyha a világ éppen azon a ponton, ahol legmagasabb javainak tudatára ébred, félreérti azt a Krisztust, aki tudta és megszenvedte, hogy a világ gonoszságban vesztegel. Nem azért mondjuk ezt, hogy magunkat elhamarkodottan megnyugtassuk. Nem is azért, hogy ártalmatlan színben tüntessük fel azt a hatalmat, mely ma ismét felemeli fejét Isten Szentje ellen. Nem a nyers, fékezetlen életakarat támad Krisztus igazsága ellen. Nem az alvilág erői törnek az emberi természet műveire. Sőt inkább népek, amelyeknek a Teremtő adott lényét és törvényt, küzdenek létükért. Történelmük mély aknáiból elsüllyedt kincseket hoznak felszínre, hogy arculatjukon és lelkükön lényegük géniuszát ragyogtassák. Titkot érintek: ezek a népek talán *kénytelenek*, miközben elemi rohamban akarják magukat megismerni, kifejleszteni és beteljesíteni, talán *kénytelenek* kigunyolni minden kijelentést, amelyre a világ önmagától nem képes, vagy amelyet legalább is nem bir hatalmába keríteni. Talán *kénytelenek* lesújtani azokra, akik azt kérdik: „Miért dühösködnek a pogányok, és gondolnak hiábavalóságot a népnek?“ (Zsolt. 2, 1.)

Éppen mert itt *hit áll szemben hittel*: a nép és Isten feszültség nélküli egységébe vetett hit abba a szent Istenbe vetett hittet, akinek kegyelme nélkül a nép, megszenyeltlenül, szentségtelen művet

alkot, azért nem tudja a magunk hitének védelme a másik hitnek az állítását és ítéletét megerősíteni. . . . Ahol a népet Istennel és Istent a néppel egyenlővé teszik, ott a népi tudat vallásos rangot nyer s az igehirdetés érvényét veszti . . .

Igy áll a keresztyén egyház a népek politikai akarata előtt: fegyvertelenül és szegényen, egyik nehézségből a másikba bukva, a föld hatalmasaitól lenézve és mégis veszedelmes hatalmasságként üldözve, a világnak és az embernek humanisztikus bölcsességétől kicsufoltan és mégis jól fegyverzett ellenségként rettegetten. Keze ügyében nincs más, mint a Biblia, s a szívében a dacos hit Urába, akiről az Irás bizonyoságot tesz. Szava félreértett, félreérthető és kiforgatott; minden fáradozása kérdéses és esendő; igényjogosultsága kétértelmű és kétes; botrányköve minden öntudatos és ön-hatalmú életnek; és mégis legyőzhetetlen az ő bebizonyíthatatlan szavában, mert Urának főpapi imája védi: „Amiképen te küldtél engem e világra, úgy küldtem én is őket e világra.“

A Lipcsei Misszió ünnepélyei 1937. május 18-20.

A Lipcsei Misszió, hagyományos szokás szerint, az idén is Pünkösd hé-
tében tartotta meg évi rendes közgyűlését és ünnepélyeit. Misszióegyesü-
lünk az idén nem képviseltette magát. Külföldi képviselők voltak Lettország-
ból, Csehszlovákiából és Elzaszból.

Esti áhítat.

Kedden, május 18-án, este D. Ihmels Károly igazgató lakásán volt barát-
ságos összejövetel. Utána az imateremben áhítat. Az áhítaton Kűchler inspektor
tartott írásmagyarázatot Joel 2, 21. alapján: „Ne félj, te föld! Örülj és viga-
dozz, mert nagy dolgokat cselekeszik az Ur!“

Közgyűlés.

Szerdán, május 19-én, reggel, a Tamás-templomban matutina volt, ame-
lyen D. Sommerlath egyetemi tanár fungált. Közvetlenül a Matutina után
kezdődött meg a közgyűlés a Tamás-templom gyülekezeti termében. A köz-
gyűlést a missziói kollégium elnöke, D. Sommerlath, imával nyitotta meg.
Boor holicí esperes a csehszlovákiai, Poelchau lelkész a lettországi evangé-
likusok üdvözlését tolmácsolta. Az 1936. évi pénztárosi jelentés élő bizonyossága
volt a missziói gyülekezet hűségének és áldozatkészségének. Missziói adom-
mányokban 619.995 márka folyt be; 170.000 márkával több, mint 1935-ben.
A diakonissza-otthonra oly bőségesen folytak be az adományok, hogy nem-
csak az új épület áll teljesen adósságmentesen, nemcsak annak a berendezését
tudták egészen befejezni, hanem még a régebbi épületek tatarozására is fu-
totta. A kalászgűjtés 72.238 márkát eredményezett.

D. Dr. Ihmels missziói igazgató tett jelentést a Misszió németországi mun-
kájáról. Az 1936. évben a Misszió aránylag kedvező viszonyok között dolgo-
zott; ugy látszik azonban, hogy az 1937. év újabb nehézségeket és bajokat
hoz. Viszont mérvadó helyek, mint pl. a külügyminisztérium, örvendtes meg-
értéssel viseltek a külmisszió jelentősége iránt. A gyűjtésekre vonatkozó-
lag kiadott rendeletek itt-ott bizonytalanságot teremtettek, hogy mi tilos és
mi van megengedve; azonban a belügyminisztérium újabb megállapításai sze-
rint a templomokban, a gyülekezeti házakban és zárt körben a gyűjtés minden
további nélkül meg van engedve. Nem ütköznek akadályba a tagdíjak és a
kalászgűjtés sem olyanoktól, kik a Misszió kartotékjába fel vannak véve.

Az igazgató azután áttért arra a kérdésre, hogy „milyen feladatok elé
állít bennünket a Lipcsei Misszió missziói gyülekezete?“ Nem elég, ha a
tagokról jegyzék van, hanem a tagoknak tagsági jegyet is kell adni és leg-

alább is negyedévenként megjelenő lapot kell a tagoknak a kezébe adni. Foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a missziói szeminárium milyen szolgálatot tehet az egyháznak a jelen feladatok elvégzésénél. Rámutatott arra, hogy a szeminárium az itthoni egyháznak katechétákat adhatna, pl a konfirmációi oktatás végzésére.

Végül az igazgató az indiai és az afrikai munkamezőkről tett bizalmas jelentést. Indiában még nem érett meg a helyzet arra, hogy a Lipcsei Misszió is közösséget vállaljon a madraai Christian College-ben. A svéd egyházi misszióval tárgyalások folytak a tamul egyház ujjászervezéséről és iskolai bizottság megalakulásáról. Afrikában főleg a marangui állomás fejlesztéséről beszélt az igazgató. Maranguban a tanítóképző mellett középiskola és most már ipariskola is van és Marangu van kiszemelve annak a lelkészképző szemináriumnak a helyéül, amelybe Keletafrika más lutheránus egyházai is küldenék lelkészjelöltjeiket. Tekintettel arra, hogy Keletafrikában sok fontos ügy vár elintézészt, augusztus hónapban Küchler inspektor oda fog utazni.

A közgyűlés délután félötörk ért véget.

Ünnepélyes istentisztelet.

A missziói ünnepségek tetőpontja az idén is a Miklós-templomban szerdás este nyolc órakor tartott istentisztelet volt. A bevezető liturgia után Breit, egyházi főtanácsos (Berlin) lépett a szószékre s tartott egyházi beszédet János 17, 18. alapján: „Amiképen te küldtél engem e világra, úgy küldtem én is őket e világra.“ Breit bizonyágtevő prédikációjából lapunkban részleteket hozunk ebben a számban.

Az igehirdetés után D. Sommerlath, a missziói kollégium elnöke, egyetemi tanár, avatott fel a szolgálatra hat misszionáriust és két diakonisszát. Thiedt Ottó, Lägel Gerhard, Knutson Pál misszionáriusok és Hoernle Helén diakonissza Indiába, Alt Artur, Fischer Ottó, Gemeinholzer János misszionáriusok és Weber Erzsébet diakonissza Afrikába mennek. D. Sommerlath az Urnak ama szavával bocsátotta ki őket a szolgálatra: „Aki nékem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is. És aki nékem szolgál, megbecsüli azt az Atya.“ Ján. 12, 26.

Egyházi konferencia.

Csütörtökön, május 20.-án D. Sommerlath vezetésével volt az Egyházi Konferencia. Az első előadást Dr. Baetke, lipcsei egyetemi tanár tartotta „Vallástörténeti és néptörténeti tényezők a germánok megtérítésében“ címen. A germánok krisztianizálása olyan nagy világtörténelmi folyamat, amelyet csak az egész nyugati történelemmel kapcsolatban lehet megérteni. Kétségtelen, hogy erőszakos térítés is folyt. A döntő kérdés az, hogy hol és hogyan találkoztak a germánok a keresztyénséggel. Nem egyszeri történelmi eseményről van szó, hanem egy térben és időben roppant kiterjedésű folyamattal állunk szemben, amely minden általánosítást kizár. Két tényt kell figyelembe tartani. Először: Amikor a germánok a keresztyénséggel találkoztak, akkor ez már nem volt lenézett szekta, hanem a római birodalom államvallása. Másodszor: A germánok nem egyenekenként álltak a döntés előtt, hogy a keresztyénséget elfogadják-e vagy visszautasítsák, hanem mint népek. A keresztyénség elfogadása elsősorban politikai cselekedet volt. Éppen azért a germánoknak a keresztyénséggel szemben elfoglalt álláspontja különböző volt az illető germán népek politikai helyzete szerint. Nem okoz lényeges különbséget, hogy az illető germán nép békés úton vagy erőszakkal térítettett a keresztyénségre. Természetes, hogy a vallás momentum sem hiányzik, de itt a prioritás a politikai momentumé. Különbséget kell tenni a germán népek megtérítése és a germán népek misszionálása között. A germán népek olyan világba léptek be, amelynek vallásos törvénye a keresztyénség volt. Ez erősebb volt náluknál. Vallásuk ezen a törvényen összeroppant. Ha a német nép ma elfordulna a keresztyénségtől, akkor elfelejtené, hogy a történelmi tudata csak a keresztyénség révén keletkezett. Krisztus a történelem ura. Ezt bizonyítja a germán misszió is. Krisztus nélkül nem lehet történelmet csinálni. (Dr. Baetke előadása a magyarok megtérítése szempontjából is értékes, különösen most, amikor a magyarok István király halálának 900 éves fordulóját készül ünnepelni.) (Szerk.)

A második előadást D. Stange Erik (Kassel) tartotta „Fiatal keletkező egyház Ázsiában” címen. Probléma: Hogyan keletkezik a pogányságból egyház? Amikor az első 3000 megkeresztelkedett (Ap. Csel. 2, 41.), megvolt az egyház. És így volt ez az egész apostoli és az azt követő korszakban, a zsidó-keresztény és a pogánykeresztény gyülekezeteknél. Ezzel a ténnyel szemben különös, hogy a mai misszió munkamezein még csak most és még most sem teljes egészében, történik egyházalakulás. Mi ennek az oka? Az utolsó két évszázadban Ázsia és Afrika népeinek misszionálása nem azonos vagy rokon nyelvű és kulturájú misszionáriusok által történt. A misszionálás közvetlen kapcsolatban folyt ezen népek civilizálásával. Indiában ma a benszülött egyház önállósulása meglepően gyors ütemben halad. Széles körökben uralkodik az a felfogás, hogy az európai misszionáriusok hamarosan nélkülözhetők lesznek. Azonban kétségbe kell vonni ennek a nézetnek a jogosultságát. Mert egyfelől a fiatal indiai egyház az egyházi művészet, a teológia, az életberendezés és a szervezet terén semmi önállót nem hozott létre; másfelől hiányoznak azok a személyiségek, akik a szellemi és szervezési vezetést át tudnák venni. A túlkorán önmagára hagyott egyház előreláthatólag belefulladna a valláskeveredésbe, a szünkretizmusba. Útjában áll végül a teljes önállósulásnak az indiai egyház igen gyenge pénzügyi teljesítő képessége. Előre nem látható, hogy az indiai egyház jövője miként alakul. De ez nem jelenti azt, hogy ölberakott kézzel lessük az eseményeket. Fel kell tennünk azt a kérdést: Mivel tartozik a nyugati egyház a fiatal egyháznak, tekintettel arra a tényre, hogy ennek önállósulása feltartóztathatatlannal folyik? Az indiai egyháznak mindenekelőtt a saját kebeléből való vezetőre van szüksége. Olyan férfiút kell Istentől kérnünk, aki igazán szellemi hatalommal felruházva kellő időpontban, megerősítőleg, rendszerintően, elmélyítően veszi kezébe a vezetést, amikor a fiatal egyháznak önállóan kell belpénie a pogány környezet és a politikai forradalom nagy magányosságába.

Missziói nőszövetség.

Csütörtökön délután a szászországi Missziói népszövetség tartotta évi közgyűlését von Stieglitz Olga elnöklésével. A jubileumi évben a Szövetség munkája erősen fejlődött. Szászország öt szövetségi körre van beosztva, amelyekben 96 misszió szolgálat van. Utána tartották az Általános Missziói Nőgyűlést. Az áhítatot Lutz Nelli (Lipcse) tartotta Ján. 14, 12—18. alapján: „Aki hisz én bennem, az is cselekszi majd azokat a cselekedeteket, amelyeket én cselekszem; és nagyobbakat is cselekszik azoknál; mert én az én Atyámmal megyek. És akármit kértek majd az én nevemben, megcselekszem azt, hogy dicsőíttessék az Atya a Fiuban. Ha valamit kértek az én nevemben, én megcselekszem azt. Ha engem szerettek, az én parancsolataimat megtartsátok. És én kérem az Atyát, és más vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké. Az igazságnak ama Lelkét: akit a világ be nem fogadhat, mert nem látja őt és nem ismeri őt; de ti ismeritek őt, mert nálatok lakik, és bennetek marad. Nem hagylak titeket árvakul; eljövök tihozzátok.” Ezt az igét nem annyira azért adja nekünk Jézus, hogy megértsük, mint inkább azért, hogy higgyük. Jézus hallatlan ígérete az ő biztonságtevőinek az egész világra kiható biztonságtevéséről beszél. Arról szól, hogy az Isten országának építésében hogyan vállalhatok részt imádsággal. De csak a Jézus nevében mondott imának szól az ígért. Tudunk-e mi Jézus nevében és a Jézus teljhatalmában imádkozni? Minthogy önmagunktól nem tudunk, azért jön el hozzánk a Szentlélekben az Ur és a Szentlélekkel munkálja bennünk ezt az imát. S akkor missziót végzünk imával, egyházat építünk imával, Isten Fiát dicsőítjük itt a földön imával!

Az áhítat után von Stieglitz Olga nyitotta meg a gyűlést, Weidauer lelkész, a női misszió inspektora tett jelentést a Lipcsei Misszió női munkájáról. Utána Becker misszionárius felesége (Sira, Keletafrika) beszélt a keletafrikai asszonyok közt végzett missziói munkáról. Rámutatott, hogy nagy eltérés van a keletafrikai és a keletázsiai asszonyok közt. Az afrikai asszony szabadabban él s ennél fogva az evangéliommal könnyebben megközelíthető, mint az indiai vagy a kínai asszony. Ezzel függ össze, hogy Afrikában sokáig nem tartották szükségesnek a nők közt a missziói munkát. Ma, a nagy átalakulások korában ez a munka elodázhatatlan feladatot jelent a misszióknak.

Ifjúsági ünnepélyek.

Ugyancsak csütörtökön délután négy helyen ifjúsági missziói ünnepélyeket tartottak, amelyeken misszionáriusok szóltak az ifjúsághoz és a gyermekekhez. Történeteket beszéltek el a missziói munka és élet köréből. Az ünnepélyeken a gyermekek szülei is szép számban vettek részt.

Estéli összejövetel.

Csütörtökön este volt a Központi Színház disztermében az összejövetel, amelyet D. Schumann városi szuperintendens vezetett. Megnyitójában megemlékezett D. Hilbert egyházi főtanácsosról, aki egy éve hunyt el. Megnyitójának alapjául vette Ésaías 49, 4—6.: „És én azt mondtam: Hiába fáradoztam; és hasztalan költöttem el erőmet De az Urnál van ítéletem, és jutalmam Istennél. És most így szól az Ur, aki engem születésemtől szolgájává alkotott, hogy Jákobot Ő hozzá megtérítsem és hogy Izrael hozzá gyűjtsék: hiszen tisztelt vagyok az Ur szemeiben és erősségem az én Istenem! Így szól: Kevés az, hogy nékem szolgálj légy, a Jákób nemzetségének megépítésére és Izrael megszabadultjainak visszahozására: sőt a népeknek is világossággul adtalak, hogy üdvöm a föld végéig terjedjen!“ Rámutatott arra, hogy a gyülekezet missziói kötelessége az Isten örök ajándékáért való hálából fakad. Utalt Wichern ama szavára: „Arra kell törekednünk, hogy végezetül az evangélikus egyház egész területén ne legyen többé egyetlen tag sem, aki az Isten tiszta igéjét helyes módon ne hallotta volna“, s így alkalmazta: Arra kell törekednünk, hogy végezetül az emberiség egész területén ne legyen többé egyetlen nép sem, amelyik az Isten tiszta igéjét helyes módon ne hallotta volna, t. i. a Jézus Krisztusról szóló evangéliomot, amint az a Szentírásban megtanúsított és a reformációban újból világosságra került.

D. Schumann után D. Dr. Ihmels missziói igazgató olvasta fel évi jelentését „A világnak tett szolgálatunk“ címen, Máté 14, 24. alapján: „A hajó pedig immár a tenger közepén vala, a haboktól háborgattatva; mivelhogy a szél szembe fújt vala.“ Jelentését ezzel fejezte be: Három dologban legyünk egészen biztosak: Egy kevés részünk lehet a nagy missziói feladatban; Isten magáévá tette munkánkat; hitünket megerősíti az a meggyőződés, hogy az Ur továbbviszi ügyét az idők végezetéig.

Schwär missziói kereskedő egy néger gyülekezet életébe engedett bepillantást, ismertetvén a madsamei gyülekezetet. Megrajzolta nagy vonásokkal a Kilimandsaro déli lejtőjén elterülő tájék sajátos szépségét. Vázolta a bennszülötteknek a misszió szempontjából annyira fontos települési módját. Azután elvonultatta hallgatóságának szeme előtt a munka menetét. A misszionáriusok nem hajszolták a bennszülöttek kegyét s nem tagadták meg európai mivoltukat, de rajta voltak, hogy a bevált népszokást megőrizzék. Ez is hozzájárult, hogy lassanként szilárd bizalmi viszony alakult ki. Bevált az az alapelv, hogy a keresztyénné lett bennszülötteket nem kell külön keresztyén falvakban ösztöngyűjteni, hanem kezdettől fogva missziói munkát kell rájuk bízni pogány környezetük irányában. Végigvezette azután a hallgatóságot a madsamei állomás egyes körzetein. A Lambo-völgyben és a szomszédos Nsara-ban állnak a keresztyén előőrsek az előnyomuló izlammal szemben. Nsara-ban, amely néhány éve még csunya pogányfészek volt, a keresztyének saját erejükből kőtemplomot építettek, hogy erős központot létesítsenek. Most új iskola építésébe fognak. Igen szeretnének egy bennszülött lelkészt kapni erre az előretolt állomásra. Az út tovább vezet Nduru körzetbe, azután magára a főállomásra, Madsaméba. Az idők folyamán mennyire kiépült ez az állomás! Itt áll a Suma Efraim bennszülött építész által önállóan, saját tervei szerint épült, 2500 ember befogadására alkalmas nagy kőtemplom, amelyben nemcsak istentiszteleteket, hanem szerdánként keresztyén összejöveteleket is tartanak. Ott látjuk a misszionáriusok családi házait, az iskolákat, az orvosi állomást a kórházépületekkel, a poliklinikával, az operációs szobával, a diakonisszaházzal. Most épül egy kórház a misszionáriusok családtagjai és más német betegek számára. Az állomás körül a külső állomások koszuja: Nduru, Nkuu, Lya-mungo. Az utóbbi helyen a keresztyének, akiknek a benyomuló római katolikusok ellen kell védekezniök, egy új, kb. 1000 embert befogadó templomot emeltek. A madsamei anyaegyházközség ma több mint 7000 lelket számlál

Az iskolákba kb. 1400 tanuló jár, köztük 460 nem keresztyén; úgyhogy az iskolák missziói munkát végeznek. A madsamei gyülekezet lelkeszeivel, tanítóival, presbitereivel szilárd alapokon nyugszik. Már évek óta saját anyagi erejével tartja fenn a gyülekezetet és az iskolákat, azonkívül jelentős összegekkel támogat más szegényebb és kisebb gyülekezeteket. Amikor néhány esztendeje a devizanehezőségek miatt nagy inség támadt, a presbitérium kijelentette: „Pénzhiányból egyetlen templomot vagy iskolát sem szabad bezárni. Még ha a ruhánkat kellene is eladnunk, akkor is gondoskodunk arról, hogy a munka fennálljon.“

Végül Dr. Köberle egyetemi tanár (Bázel) szólt az egybegyülekezettekhez János 12, 36. alapján: „Míg a világosságotok megvan, higgyetek a világosságban, hogy a világosság fiait legyetek.“ A világosság itt van. A világosság a sötétségben fénylik. Minden missziói munkának és missziói örömmek az előfeltétele. Ha Isten nekünk semmi mást nem jelentene, s róla semmi mást nem tudnánk, mint amit róla nyugtalan szívünk elgondolni tud, akkor nem volna ok, missziói munkát végezni és a misszióért áldozni. Mert a pogány világban is megvannak a sóvárgó gondolatok, a pogányok is török magukat, hogy utat találjanak Istenhez. Missziói kötelességünk és örömünk egyedül azon a bizonyosságon alapul, hogy Isten a Krisztusban páratlan gazdagságban odaajándékozta lényének teljességét. Ahol ez a bizonyosság hiányzik, ott érthető, ha valaki a missziót elutasítja és minden fajnak meghagyja a maga istenképzését. Jézus arcképét nem lehet kitalálni, életét nem lehet úgy megírni, mint egy regényt. Krisztus olyan köztünk, mint egy mennyből alászállott ajándék, mint az örökkévalóság vetőmagja, amelyet maga Isten hullatott bele az emberiség szántóföldjébe. Ahol Jézus szavai nyilvánvalókká lesznek, ott az élő Isten van köztünk jelen. Csak ott van értelme a misszióknak, csak ott van értelme annak, hogy az embereket felszólítsuk az élő Istenbe vetett élő hitre. Ezentul már nem szabad önmagunknak élnünk, mintha nem volna segítség, mintha nem lenne remény. De ezentul már a világot sem szabad élni hagynunk úgy, mintha semmi sem történt volna. — Ma mindenfelé hatalmas erőfeszítések történnek az emberiségnek a nyomorúságból való kimentésére. Hogyan, hogy az emberiség mégsem jut előbbre? Mert kevés a világban a megváltott ember. Sokat beszélünk a viszonyok újjáalakításáról s igen keveset beszélünk az emberek megújulásának a szükségességéről. A misszió szolgálatának célja a világban: szeretne embereket a Lélek fegyelme alá vinni. Ha ez meg nem történik, akkor a világ ma tényleg úton van, hogy tisztátalanságban elrothadjon, elvadult vágyaitól felrobbanjon. Olyan mint egy hajó, megrakva világbünnel, világvetékekkel, világszenvedéssel. A misszió azonban odakiáltja a népeknek: Keresétek Istent és éltek! Az egyeseknek pedig odakiáltja: Engedjétek, hogy megszabadíttassatok az ösztönöknek, az önzésnek, az önistenítésnek lelkétől! Így minékünk is részünk van abban, hogy a legközelebbi évtizedekben hogyan alakul az emberiség történelmének külső és belső folyása. A Lipcei Misszió évi ünnepélye szoros összefüggésben van Pünkösddel. Igen, a pünkösdi lélek és a missziói szolgálat összetartoznak. Misszió sohasem lesz egyház nélkül, élő gyülekezet nélkül, amely küldésével a munka mögött áll. És Pünkösd minden keresztyén életmegújulásnak születésnapja. A misszióknak pedig élő emberekre van szüksége, akiket Isten lelke s ereje éltet és vezérel. Pünkösdből indul ki az első tanítványcsapat missziói mozgalma. Onnan fut ki a világba az isteni ige fáklyája a széles világba, népekhez és korszakokhoz. Tudjuk, hogy ilyen pünkösdi újulást egyházunkban, missziói munkánkban mesterségesen nem bírunk előidézni. De imádkozhatunk érte s hihetünk benne.

Imával, áldással, énekkel ért véget az estéli ünnepély.

(Az „Ev.-luth. Missionsblatt“ nyomán.)

A vallásos helyzet a balkán államokban.

Phildius Eberhard, a Sankt Andrä-i Biblia-iskola igazgatója írja 1937 VI. 17.-i dátummal a következőket:

Bulgáriában, Görögországban és Dél-Szerbiában tett hathetes utazásom-

ról most értem haza Sankt Andrä-ba. Igen örültem, hogy alkalmam volt sok régebbi tanítványunkat munkaterükön meglátogatni és sokszor nehéz, de áldásokban gazdag működésüket megismerni.

Az utazáson szerzett benyomásaim és tapasztalataim annyira értékesek, hogy, ha még nem léteznék Biblia-iskola Dél-Európa számára, most annak felállítását sürgetni kellene. Mert a balkán államok még sohasem álltak közelebb Isten országához, mint jelenleg. A főbenyomás, amit a keresztyénekkal folytatott beszélgetések és a viszonyok gondos megfigyelése alapján nyerünk, ez: A Balkán népei érettek az evangéliomra, épenugy, ahogyan Macedonia és Görögország hullámzó gabonatáblái érettek voltak az arató sarlójára, amikor a nyári nap verőfényében ott jártunk.

Hogy a Balkánon nagy aratás küszöbén állunk, arra két egymással ellentétes, tehát egymást kiegészítő jelből következtethetünk. Először, mindenfelé érdeklődés támadt az igazság és az evangéliom után. Egy beröai ügyvéd aki egy olcsó Bibliát vagy Biblia-részt vásárolt, miután annak a tartalmát megismerte, 300 drakméért vásárolt magának egy Bibliát. Nem is szólva a laikusokról, az egyház világi elemeiről, Görögországban a püspökök és a papok háromnegyed része evangéliomi érületű s többeken nyíltan munkálják az egyház reformációját Bulgáriában az orthodox egyház nemrégiben egyik tekintélyes papját Németországba küldte az evangélikus egyház és a belmissziói munka tanulmányozására. Ez a pap most több füzetet írt bulgár nyelven, azzal a célkitűzéssel, hogy a bulgár orthodox egyházon belül vasárnapi iskolák, keresztyén ifjusági egyesületek és belmissziói intézmények létesítését szorgalmazza. Igyekezete nem maradt meddő: az ország számos vidékén orthodox vasárnapi iskolák keletkeznek és Popoff testvérünknek, aki tudvalevőleg orthodox pap, új tér nyílik irat- és traktátus missziója számára. Popoff lelkes ugyanis saját költségén nyomtatja ki havonként két vallásos értekezését bolgár nyelven s a kis füzeteket több püspöknek és pópának megküldi, akik a nyomtatványokat gyülekezeteikben és vasárnapi iskoláikban kiosztják. Szép számmal jelennek meg orthodox keresztyén néplapok is. Sok orthodox templomban igehirdetés folyik.

Bizonyos, hogy sok minden azért történik, hogy konkurráljanak a hasonló jellegű evangélikus munkával. De vajjon ez is nem azt bizonyítja-e, hogy az apró protestáns egyházak elevenítő és reformáló hatása messze túlterjedt szűk működésű körükön? Ezek a kis egyházak az egész nép számára világosság és só lettek. Az a fő, hogy akármilyen ruhában, de Krisztus prédikálják. Adja Isten, hogy hamarosan a balkán államok minden templomában és egyházában új erővel és meggyőződéssel hirdessék a hamisítatlan evangéliumot.

A közeli aratás előjele nemcsak az érfőfelben levő aranykalász, hanem a gyom növekedése is. Ez az ellentétes jel, amiről felismerhető, hogy elérkezett az idő. Az evangéliumot nemcsak mindenfelé hallgatják, hanem mindenfelé üldözik is és elutasítják E tekintetben csak néhány példát mondok egész röviden. S. testvérünk nemrégiben meglátogatta V. tájékat, ahol az evangéliomhoz tért mohamedán cigányok vannak. A csendőrség elfogta, az őrszobába vezette és alkonyat után négy csendőr irgalmatlanul megverte. Félig kábultan vezették ki a faluvégre és hazaküldték. Egész éjjel ment, míg hazaért. Az orvos, aki megvizsgálta, 30 ütést talált az arcán, a mellén és a hátán. — Ugyanez történt rövid ideje A.-ban, a trák határon, ahol ugyancsak csendőrök megverték az evangélikus keresztyéneket. Mikor M. lelkész ez ellen tiltakozott és a rendőrfőnököt megkérdezte, hogy miért történt, ez a vállát vonogatva így válaszolt: „Kérdezze meg a püspököt, az majd tudja!” — E.-ben azt a kis gyülekezetet, amely T. testvérünk fáradozásából keletkezett, a rendőrség feloszlatta. Ez a közösség igazságkereső orthodox és evangélikus keresztyénekből tevődött össze, akik hetenként összegyűltek a Biblia körül. Épen együtt voltak, amikor a csendőrök megjelentek s azt kérdezték, ki vezeti a gyűlést, mire egy nő jelentkezett. Ezt a nőt és vele együtt még néhányat azonnal eltoloncolták. T. testvér azt mondta nekem: „Az igazságnak sok barátja, de sok ellensége is van.” Jellemző tünet, hogy most mindenfelé előfordulnak ezek az összetűzések és hogy az evangéliumot már nem fogadják közbönsen és ellenállás nélkül. M. testvérünket G.-ben azzal fenyegették meg,

hogy átadják a komitácсиknak, ha evangéliomi munkájával fel nem hágy. Nyugodtan azt válaszolta, hogy nem fél a haláltól; de tudja meg, hogy őt nem egykönnyen lehet kivégezni, mert élete egy magasabb hatalom védelme alatt áll.

A Balkánon az evangéliom győzelmeket mutat fel és bebizonyítja csoribatlan, átütő erejét, Mert az evangéliom csak harcban mutatja meg igazi mivoltát, t. i. azt, hogy Isten hatalma üdvösségre. Minden sanyaruság ellenére is kiváltság és öröm ilyen országokban szolgálni. Több testvérünk óriási körzetben egymaga dolgozik; az utak szinte járhatatlanok és a közlekedési eszközök rosszak. Sokan szeretnének maguk mellé munkatársat, aki osztoznék örömiükben és fáradalmukban. A Biblia-iskolára tehát még nagy feladat vár, mert jóllehet az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Azért kérjük az aratásnak Urát, hogy küldjön munkásokat ebbe az aratásba!

A keletafrikai pusztaságban.

Irta: Ihmels Károly.

Németből fordította: Horusitzkyné, Barthel Hermin.

(Folytatás).

Az ezt követő időben Blumer misszionárius majd egyik, majd másik társával indult az indiai pusztaság tanulmányozására. Ily módon nyilvánvaló lett, hogy a szolgálat ezen a rengeteg kiterjedésű területen semmi módon sem eszközölhető Aruscháboi mint mellék teljesítmény. Épen ezért 1930-ban Hohenberger misszionárius személyében egy külön erőt mozgósítottak ezen munkakör számára. 1931-ben pedig Buchta diakon személyében áldozatos segítőtársra akadt, aki szamaritánus szolgálatával segítette áthidalni a zárkózott népfaj bizalmatlanságát. Külön autó állt rendelkezésükre, amely uttal lakásul is szolgálhatott és az év nagy részén át csakugyan helyettesítette is az otthont. Ezen úttörők így sok nélkülözést vettek magukra. Munkamezejük észak-déli irányban kb. 700 km-t tesz ki. Emellett a nomádizáló mazai-belieket lépten-nyomon követniök kellett a szó szoros értelmében. Amellett európai emberre nézve nem épen kellemes azokat a magas tövisbozóttal körülvett mazai kral-utakat felkutatni és „bevenni”. A könnyű, egész alacsony kunyhók, melyeket régebben állati bőrökkel szokás volt befedni, mostanában rendszerint pusztai fűből kap tetőzetet, melyre vastag réteg tehéntrágyát raknak, ami összetartja ezt a különös építészeti formát. Ehhez járul hogy a törzsek lelkiileg igen konzervatív természetűek akik épen azért nagyon nehezen távolodnak el a fővárázslójuktól és babonájuktól általában.

Másrészt a mazai-beliek a vallásos hagyományokhoz ragaszkodnak, melyek az evangélium hirdetését épen megkönyítik. Tudnak egy legfőbb Istentől akit Eugainak hívnak, akit ég és föld teremője gyanánt tisztelnek. Imádkozni is szoktak hozzá. Nem egy monda forog közöttük, amely bibliai történetekre emlékeztet. Így érthető, hogy Eugai küldöttei meghallgatásra találhatnak köztük. A misszionáriusok tehát vándorolnak králtól-králíg és hirdetik az evangéliumot. Több helyen is sikerült gyermekeket megnyerniök rendszeres iskolázatásra.

Igen hálásak lehetünk, hogy a mai misszióink minden nehézségek, akadályok ellenére ezek között a nehezen megközelíthető emberek között is gyökeret tudott verni. 5 hely kapott misszióállomást: Longido, Naverira és Kibaya délen, Eugaruka és Lolivuda északon. Nem mindig volt könnyű az engedély megszerzése. Sokszor csak napokig tartó tárgyalások után került rá a sor a törzsfőnök részéről. Akkor azután a kormány emberei gördittek akadályokat az új telep megszervezése terén. Közben a mazai vének visszavonták előbbi engedélyüket. Újabb körülményes tárgyalások következtek, ahogyan ezt a mazai szokás megkívánta. Végül is mindezek a tárgyalások eredményre vezettek. Sőt, Naveriran már igen tekintélyes állomás létesült 1932. évben. Stapff építész vezetésével szép ház épült a misszionáriusok számára. Hohenberger misszionárius és Buchta diakonushnak ott van állandó lakóhelyük. A ház mellé épült azután szép iskola is és egy poliklinika. Így ez az

új alapítás a pénzügyi nehézségeink dacára megtörtént és keresztül-vihető volt.

Már mutatkoznak is gyümölcsei. 1934. év szeptember elején volt ott az első pogány keresztelezés. Egy mazai ifjút és egy aruscha-beli asszonyt gondos előkészítés után megkeresztelt Pätzig misszionárus, mivel ugyanakkor Hohenberger misszionárus szabadságon volt Németországban.

Ugyanez alkalommal a megkeresztelt asszony férje, aki évekkel ezelőtt Aruschában vette fel a keresztséget, de az összefüggést a gyülekezettel elvesztette, újból felvétellett az egyházba. Így tehát a mazai pusztaban létezünk egy maroknyi keresztyén, kevesen vannak, de kezdetnek elég. Meg lehetünk győződve, hogy az Ur igéje továbbra is erősnek bizonyul. — Közben azonban újabb bajok zúdultak a mazai-beliekre. Megint volt a szárazság egy rettenetes időszaka, megint tönkrementek nagy gulyák és csordák, veszedelmes állatvész folytán. Pätzig misszionárus megrázó epizódokról számol be egyik-másik mazai nyomora körül. Az egykor oly büszke férfiak száználmas alakokká zsugorodtak össze. Átvergődnek-e vajjon a megpróbáltatások ezen idején is? Lesz-e még egyszer erejük, újból elindulni? Fogékonyvá teszi-e lelküket a nyomorúság az evangéliom számára, avagy megkeményíti szíveiket? Isten egyedül adhat ezekre a kérdésekre feleletet. Mi ellenben megemlékezünk Jézus szaváról: „Az ember fia jött, hogy keresse és üdvözítse ami elveszett.”

Elvesztettek különös értelemben mégis a pusztaság lakói. Ez vonatkozik a vegyes lakosságra, amely hazájától és rokonvereitől elszakadt és az európai kultúra által teljesen ki van forgatva önmagából. Emberek, akik igaz belsei támasz nélkül valók és hitetlenek lettek. A mazai-beliek pedig fényleg ki vannak téve a veszélynek, hogy betegség aszály és marhavész által teljesen elpusztuljanak. Mi azonban gondoljunk arra, hogy az Üdvözítő szeretete ép az oly eseletteknek is szól, hogy azokat keresi akik ily tespedésben sínylőnek. Az Ur szolgálatában állnak a mi testvéreink odakint és az ő munkálkodásuk sokszor szöszérint azok keresése, aki elveszték. Az egyeseket kell követniök és nekik Krisztus evangéliomát érzékeltetni. Mi pedig ezen nehéz szolgálatért — amelyet oly sok fáradsággal és számtalan veszély közepette teljesítenek, Istennek áldását és kegyelmét kérjük számukra. Bár sikerülne a munkások számát gyarapítani. A munkamező túlnagy a küzködő férfiak számára viszonyitva! Bár tárulna fel Isten kegyelméből a mazai-beliek valamint mohamedánok és a vegyeslakosság szíve Krisztus tanainak. Hiszen egészen nyilvánvaló, hogy rajtuk csak az evangélium segíthet. Egy új indítást csak az adhat nekik aki jött, hogy keresse és üdvözítse, ami elveszett. (Vége.)

Régi ragaszkodás.

Theodor Mayner, missziói prépost.

A délindiai vasút vonata rég ősmert tájékon vitt bennünket az egy kilométer széles Colerun folyón át és a távolban nemsokára feltűnnek Simadbram pagodatornyai. Minden olyan, mint régebben, csak a helyi lelkeséjé vitt bennünket egyik jómódú barátjának a gépszekerén, a régi ökrösszekér helyett. A város belseje csak kevésbé változott. A kókuszpálmákkal szegélyezett, széles „templomok utcá”-ján tolong a tömeg, lomha szent tehének zárják el az utat és teszik kemény próbára a gépkocsivezető nyugalalmát. Az új kor is érezhető. Derekas épületek egész sora keletkezett. Sok indiai meggazdagodott és most már nem elégszik meg apáinak egyemeletes, egyszerű lakásával. Kisebb-fajta palotákat építenek maguknak. Az egy hindu reáliskolából három lett. A város külső részében egészen modern berendezésű főiskola létesült, nagy diákkotthonnal. Ez minden vonatkozásban megfelel az új kor igényeinek és nagy vonzóerőt gyakorol a birtokos osztályok fiaira. Az összes tanítók és tanárok egészen a rektorig indusok, legnagyobbbrészt brahmanok. India egész iskoláügyét — föl a miniszteri állásig — hinduknak adták át. Az indiai ifjúság nevelése leginkább az ő kezükben van. Mivel elegendő eszköz áll rendelkezésükre, a missziói iskoláknak nehéz magukat továbbra is fönttartani és befolyásukat érvényesíteni.

Sietnünk kell, hogy elérjünk a missziói állomáshoz. A takaros kis templom már messziről üdvözlő bennünket. Mögötte van a régi, kedves missziói ház. Négy évig laktunk benne, sok örömet és bánatot éltünk át. A régi emlékek megelevenednek, de nem marad idő, hogy elgondolkozzunk régmúlt idő-kön. A missziói háznak egyébként oly csöndes kertje egyszeriben méhkaszként megelevenedik. Mindenfelől jönnek, a férfiak fehér, a nők tarka ruházatban. Gyermkeiket is magukkal hozzák, nagy csapatokban vesznek körül bennünket. Sokan nem sajnálták 6, 10, 20, sőt 30 kilométer messziről idejönni, hogy viszontlássanak és üdvözöljenek bennünket. A templom nemsokára megtelt az utolsó helyig, a lépcsőkön ültek és az előcsarnokot is megtöltötték. A bennlakó iskolások énekelték a kezdő éneket és az egyik, éneken jártas tanító adott elő erre az alkalomra szerzett üdvözlő éneket. Aztán következett a szokásos üdvözlő ünnepély bibliaolvasással, imádsággal és megkoszorúzással. Az embernek néha jobb volna kitérni a sok üdvözlés elől, de alkalmazkodni kell az ország szokásaihoz. Az egész ünnepségnek olyan közvetlenül szívélyes hangja volt, hogy nem szívesen nélkülöztük volna. Most nézegettek bennünket és megértő pillantásokat váltottak, mintha azt akarták volna mondani: Ismét itt vannak a mi kedves, régi atyáink. Egészen a régié, csak kissé megöregedtek és arcuk megráncosodott. Vizsgálgattam az arcokat. Sokat jól ösmerek, bár néhánynak a nevét elfelejtettem. Nem csoda, hiszen több mint harminc év múlt, hogy kijöttünk Sidambaramból. Az elmúlt idő nyomorúságai és csapásai sokak arcán mély barázdákat szántottak. A templomban tartott ünnepély után újból körülvettek és kérdésekkel ostromoltak: Hogy vannak gyermekeik és unokáik Németországban, a régebben itt dolgozott misszionáriusok, a többi atyák nem jönnek-e el megint? Ösmer még engem? Emlékszik-e még, amikor férjem beteg volt, meglátogatta és azután eltemette? Fogadja ezeket a citromokat, hálám jeléül. Itt van X. Mowur-ból, őt keresztelték meg elsőnek a falujában. Hogy van atyád, az öreg? Mit csinál testvéred, Ábel? Meghaltak. Gyakran kapom ezt a választ: Nincsenek többé. Aztán beszélnek nyomorúságukról, az átélt üldözésekről és a sokakat ért nagy szenvedésekről. Néhányan visszaestek a pogányságba. Az öröm annál nagyobb a hűségeseken és a pogánysághól ujjonnan jötteken. Vannak itt öregek és betegek, özevgyek, vakok és bénák, kérnek, hogy menjek el szegényes kunyhóikba és imádkozzam velük. Nagy nyomorúságuk ellenére sem koldulnak, csak kérdik: mikor jön el és látogat meg minket falunkban és beszél Isten igéjéről. Szeretet és hála sugárzik arcvonaikból és szemükből, a vágyakozás és ragaszkodás félreösmerhetetlen jele. Az együttlét órái gyorsan, nagyon is gyorsan tűnnek tova. Ideje, hogy hazatérjenek, mert sokan nagyon messziről, már előző este jöttek és délutánig várják de egyiksem panaszkodik éhségről és nem kér utra-valót. Mennyire szorongatott bennünket, hogy ne engedjük őket tétlenül hazamenni, mert ezek az emberek nagy áldozatot hoztak. Hosszú utat tettek meg, elvesztettek két napi munkabért, holott egyik napról a másikra éldegélnék.

Még éppen annyi idő volt, hogy meglátogathattuk a városban lévő leányiskolát. Hogy ez megnyilhatott és pedig saját telken, azt Istenünk kegyelmes vezetése hozta létre. A város fejei és a papok szövetségtek egymással és a lesgzigoruban megtiltották, hogy a missziót bebecsássák a városba, történ-jék az földterület eladása, vagy házak bérbeadása által. Erre irányuló fára-dozásaink évtizedeken át meghiusultak, míg végül ezt a telket — rajta cél-szerű épülettel — átengedték nekünk iskola céljára, még hozzá a város szí-veben. Különösen örvedetes, hogy a város fejei és a vezető, tekintélyes családok küldik hozzánk lányait. Bizonyára az iskola teljesítményei indítják őket erre. A tanítónők és a gyermekek fogadtak bennünket a bejáratnál, ez-zel az énekkel: „Jöjjetek hozzánk Jézus nevében, jöjjetek sötét, pogány or-szágunkba, hogy hirdessétek nekünk a drága Megváltóról szóló evangéliumot. Legyetek üdvözölve Jézus nevében. Ő marasztaljon titeket nálunk sokáig. A pogányok száma nagy Indiában, a követeké pedig kicsi. Amint egykor a Ma-cedon férfi hívta Pált, úgy hívunk mi titeket, Jézus kedves követeit. Az Ur adja neked Mózes türelmét, Józsué bátorságát, Dávid rettenhetetlenségét, Salamon bölcsességét, Luther hitbeli bátorságát, János életkorát.“ Aztán be-léptem és nagyon örültem ennek a pogány leányseregnek, olyan üdén és vidá-man énekelték a keresztyén énekeket. Váltakozó szövegű éneket énekelték:

„Jöjjetek mind, jöjjetek ide, egyesülten dicsérjük az Ur Jézust. Van kedves lakásunk drága Jézus Krisztusunknál.“ Most előrelépett a kicsi pogány leányok egyike és élénk taglejtések között énekelni kezdett: „Az Ur az én páztorom“, és a többiek belevágtak: „semmiben sem szükölködöm“, és tovább a 23. zsoltárt. Egy másik gyermek rázendített: Szent, szent, szent a Zebaoth Ur“, és a kar folytatta: „minden föld telve van az Ő dicsőséggel“, stb. Így énekeltek más fejezeteket is a Szentírásból, örvendező lelkesedéssel. Bemutatták néhány művészies kör-énekiüket is. Ebben igazán elemükben voltak. Valóságos élvezet volt szemlélni az ünnepi, színes ruhába öltözött gyermekeket. fehér jázminbimbóval hajukban, ezeknél a kecses mozdulatoknál, a ritmikus körtáncban. A kis hat és hétévesek játszottak a legtakarosabban, szívvel-lélekkel csinálták. A játékhöz való kedvük kiragyogott szemükből és mozdulataikból. Végül előlépett a csapat legkisebb tagja, egy kedves, hatéves kislány és bár félénken, de természetes bájjal átnyujtotta az illatozó jázminoszort.

Dehát ki tanítja ezeket a pogány leányokat keresztyén énekeinkre? Négy keresztyén tanítónő végzi ezt a munkát. Az iskola vezetője örömtől ragyogva kérdi, vajjon megösmérem-e? Bár az arc ösmerős volt, de hamarjában nem tudtam, hová tegyem. Így szól: „Erzsébet vagyok, egykori vallástanítójának, a temmuri Saverimuttunak leánya, akkor persze még kis lány voltam.“ Örültünk, hogy olyan hosszú idő után viszontláttuk egymást. Középkiskolánkat, majd tanítóképzőnket látogatta és most már vezetője volt ennek a pogány leányiskolának. Nagy örvendezéssel, odaadással és hűséggel dolgozik a gyermekek között és egészen keresztyén szellemben oktatja őket. Amikor néhány évvel később Bexelle püspök kíséretében egyházlátogatás alkalmával megvizsgáltam az iskolát, mindketten csodálkozó és örvendező meglepetéssel láttuk, milyen alapos oktatásban részesültek ezek a pogány leányok és különösképpen milyen tájékozottak voltak az Ó- és Újtestamentum bibliai történetében. Bibliai mondásokat és énekeket is szorgalmasan tanultak és versenyeztek, hogy a legjobb feleleteket adják. Különösen örvendetes volt megfigyelni, hogy a tanítónők és a növendékek milyen bizalmas viszonyban voltak egymással. A 6—8 év alatt, míg ezt a tanítást élvezik, sok nemes vetőmagot vetnek el a fogékony gyermeki szívekbe. Hogy a szülők nem emelnek kifogást az ilyen kimondottan keresztyén oktatás ellen, a bizonyítéka annak, hogy milyen nagyrabecsülik a tanítónők teljesítményeit és az iskola nevelői befolyását. Mekkora áldás származik az ilyen hűséges munkából! Ennek a vidám gyermekcseregnek a megpillantásakor a zsoltár igéire kellett gondolnom: „A csecsemők és csecsszópók szájjával szerezte dicséretet magadnak a te ellenségeid miatt.“ Indiai módon bucsuztak el és mi örömmel mentünk utunkon, szívünkben az ígérel: „Dicsőítlek téged Atyám, ég és föld Ura, hogy ezeket elrejtetted a bölcsék és okosak előtt és a kicsinyeknek jelentetted meg. Igen Atyám, mert így volt kedves Te előtted.

Ford.: Zarándi Attila.

Evangelizálás a gyermekek között.

Ha az érdeklődő gyermeket örömmel felvilágosítom afelől, hogy amit tapasztal az Isten országából, annak mi az oka vagy magyarázata, akkor e felvilágosítással már az evangéliumot hirdetem a gyermeknek, mert a gyermek-evangelizálásnál is csak a való tények igaz magyarázatát nyújtjuk a Szentlélek erejével. Mihelyt arra az álláspontra jutunk, hogy akarunk evangelizálni, folyton találunk rá alkalmat. Pl. nagy a háznál a karácsonyi öröm. Apa: „Hogyne örülnék fiam, mikor látom, hogy Isten a csillagokon túlról leszállt a mi árva bolygónkra, a Földre. Hej, de más világ van azóta; most aki hisz, üdvözülni, de azelőtt, nem is volt, kibem igazán hihetett volna az ember.“ — Máskor sötét gyászban ünnepel a nagypénteki gyülekezet. Anya: „Bizony fojtogat a sírás, ha meggondolom, hogy egyetlen egyszer nyilatkozathatna ki magát Isten teljes bizonyossággal és mi emberek meg mertük ölni Őt, csak azért, mert nem úgy mutatta meg magát, ahogyan kényünk-kedvünkben szerettük volna.“ — Az apa, aki este holtfáradtan s csüggedten hajtotta le fejét, a reggeli korál eléneklése után így szól: „Ma ismét mindenre van erőm a feltámadott Krisztus-

ban, Ő megerősít.“ — A diakonissza koldusszegény családdhoz tér be beteg-ápolásra s egy gyermek csodálkozva újságolja ezt az édesanyjának. Anya: „Krisztus Urunknak ez a legnagyobb öröme, ha a gyülekezet legnyomorultabb, legkisebb tagjait szeretettel gondozzuk. Ezt a munkát mindig gazdagon megáldotta. Erről beszélnek az egyháztörténet századai.“ —

A házi áhítatban, mely épp oly jelentős cselekmény, ha csak az egyik szülő az egyetlen gyermekkel végzi, mint mikor az egész háznép összegyűlekezik, az evangelizálás rendszeres, intézményes alakot ölt és a történelemből beigazolhatóan korszakalkotó erők forrásává lesz. Az evangelizálás folyton szélesbedik és mélyül egyenes arányban azzal, hogy hogyan mélyül el az evangelizáló nevelő a Szentírásban, hitben, imádságban. Végül az evangelizálás evangéliumi életté terebélyesedik.

Az evangelizálást életsugárzásnak lehetne nevezni. Megfigyelhető, hogy aki valóban evangelizál, annak szavai, cselekedetei, indulatai nem tőle erednek, hanem csak rajta keresztül jutnak a hallgatóhoz, nézőhöz. Az igazán evangelizáló nevelő mögött a gyermek megsejti azt a Hatalmasságot, az Élet Urát, aki az evangelizátót őhozzá küldte. Ez a titka az igazi tekintélynek s a tiszteletudásra való nevelésnek. Igazi tekintélye csak annak a szülőnek, lelkesnek, tanítóknak, iskolának lehet, aki evangelizál. Minden egyéb tekintély beképzelésen alapul és múló hatású, értéktelen. De azért is jó, hogy az evangelizálás életsugárzás, mert végeredményben minden gyermeki dac ebben a vádban összpontosul a nevelés ellen: „Miért hivatok életbe, csak azért, hogy bűn és halál egyvel több emberi lényt kínozhasson agyon?“ Az evangélium sugárzása alatt ez a dac eltűnik a gyermekszemekből és nem csak érdeklődés, figyelem, ambíció, hanem ennél még sokkal több villog ki a lélektükröcskékből: Az örök élet reményisége. Ha a gyermek nem is tudja szavakban kifejezni, de viselkedésével elárulja: „Tudom, kiben hiszek; tudom nem halálra születtem.“

Vajjon az evangelizált gyermekek büntelen szentek? — Ahol evangelizálás van, ott is vétkeznek a gyermekek nevelőikkel együtt. Azonban az evangelizált gyermek bűnbe esése mégsem halálos, kárhozatos esés, hanem csak annak a labdának az eséséhez hasonló, amelyek a szökőkút vízsugaraiban játszik, olykor-olykor alázuhan, hogy azután annál magasabbra szökjék és tovább fürödjék a mindezeket megtisztító vízben.

A gyermekevangelizálásnál éppúgy mint a felnőtteknél örök erőforrást nyújt az a tudat, hogy a cél a gyülekezetképződés előmozdítása, a gyülekezeti istentiszteletre való állandó előkészítés, valamint az istentisztelethez méltó hétköznapi élet. A Dunántúli Evangélikus Egyházkerület ama vállalkozása, hogy az iskolákban gyermekegyülekezetek szervezésével mintegy aláépíti a felnőttek gyülekezetét, részben annak a felderítésére nyújt alkalmat, hogy vajjon az iskola vallásos nevelése gyülekezetképző evangelizálás-e, vagy pedig csak valamiféle idomítás. Az evangéliumon nem múlik. A tiszta evangélium biztosabb erőforrása a gyülekezetképződésnek, mint a Nap a felhőképződésnek.

Mióta 1933-ban a Missziói Lapokban elkezdődött a Missziói Gyermeke-szövetségi óra közlését, Isten kegyelméből néhány lépést tehetünk a gyermek-evangelizálás felé. Megjelentek Lunde prédikációi, alakultak szervezett gyermeke-szövetségek, készül „A gyermekek vasárnapja“, folyton csendül a Kis Harangszó, Dunántúl bevezette az iskolai áhítatot rendszeres bibliaolvasással, iskolagyülekezeteket alakít, leszakító naptárt szerkeszt. Mindez ugyan még csak hívás, de tudjuk, hogy nemsokára minél több feleletet kapunk rá a szülők s gyermekek részéről. A gyermekek evangelizálását csak addig tartjuk szükségtelennek, míg nem teszünk különbséget elvilágiasodott egyházköztség és Krisztus igaz gyülekezete között s nem látjuk, hogy némelyik egyházközséget az Ur Jézus nem ismeri el a Maga gyülekezetének, mert ott az Ő hitelességét sátáni módon megrontották. Mihelyt meglátjuk, hogy az Ur kénytelen volt ugyan a kegyelmes kezét a nyilvános egyháztól levenni, de új gyülekezeteket akar építeni a családi hajlékokban és a gyermekek között, egyszerre felismerjük a gyermekevangelizálás értelmét és félretéve mindent, engedjük a kisdedeket Őhozzá jönni. De ne támaszkodjék s hagyatkozzék senki egyoldaluan csak az iskolákra, mintha azok egyedül volnának hivatva és kötelezve a gyermekevangelizálásra. A Szentírásban az Ur nem intéz-

ményre, hanem élő hitű személyekre bízta az evangelizálást. Kényelmi szempontokból már azért sem engedhetjük át ezt a legmagasztosabb földi munkát vallásitanító alakjában kizárólag az iskolának, mert az iskolát fokozatosan vagy máról-holnapra kisajátíthatja valamely világi hatalmasság, akkor pedig vele együtt elvész a gyülekezet s egyház evangelizáló szerve s a szervben felhalmozódott evangelizáló képesség.

Hol van tehát M. Gy. Sz., vagy hol van gyermekgyülekezet? Elsősorban a családban, ahol egy vagy több gyermeklélek evangéliumi gondozás alatt áll, azután az iskolákban és vasárnapi iskolákban, ha tanításon kívül vagy azon belül a gyermek nem tananyagként, hanem valóságos örömhírként kapja az az evangéliumot úgy, hogy az iskolából kikerülve önállóan és önként résztvesz az istentiszteleteken s a nagyok gyülekezeti életében. De mindenütt van M. Gy. Sz., vagy gyermekgyülekezet, ahol egy vagy több gyermekkel valaki közvetlenül közli az evangélium ígét. Boldog öröm derül majd ránk, ha majd függetlenül minden iskolai kénysertől és intézményes merevségtől, szabadon, az egyetemes papság elve szerint s hasonlóan a kínai „kis tanító” mozgalomhoz, felnött, ifjú vagy hajadon evangelizálhat, mihielyt a Szentlélektől nyert felhatalmazásának kétségtelen jeleit a gyülekezet felismeri, evangelizáló munkájához kellőképpen felkészült és rokonsága, ismeretsége körében fogékony gyermeklelkeket talál. Ily esetben többre nem volna szükség, mint hogy bejelentse vállalkozását a lelkipásztorának, hogy azután az ő felügyelete mellett végezze a munkáját. Mindez a távol jövő zenéje, de reméljük, hogy a sok tanulmányi rossz eredmény, diákrtragédia, rossz magaviseletből származó baj mégis odaérleli a helyzetet, hogy legalább a családők jelentkezzenek és kérjenek utbaigazítást lelkészeiktől, tanárok s tanítóktól a családi evangelizálás megkezdéséhez.

A M. Gy. Sz. órája iskolai rendeltetése mellett azt is célozza, hogy míg nagyobb vezérfonalak el nem terjednek a gyermekevangelizálás gyakorlásához, addig e havi vezérfonalban formát és némi alkalmazható olvasmányt nyújtunk az igyekvő híveknek minden néven nevezendő evangelizáláshoz, melyet bárhol, bármilyen körben gyermekek között kifejtenek.

Végül mi a M. Gy. Sz. és mi az iskolai gyermekgyülekezet? Ahol gyermekgyülekezet gyümölcsözően működik, ott vagy egyáltalán nem szükséges M. Gy. Sz., vagy ha van, az a gyülekezet külmisziói munkásságát képviseli, a külmisziói teendőket hajtja végre. Ahol nem tud gyermekgyülekezetet alakítani, ott ideiglenes, átmeneti szervként működik a M. Gy. Sz. és pótolja a teljes gyülekezetet a gyermekek között. Ugyanaz a helyzet itt mint a felnőttek gyülekezetében. Ha a gyülekezet tényleg gyülekezet, akkor a helyi miszióegyesület végrehajtó szervként teljesíti az egész gyülekezettől rábízott külmisziói feladatokat, egyébként ilyen esetben az egész gyülekezet külmisziói sejt. (Herrnhut, Neuendettelsau, Finn egyház.)

Ami a gyermekgyülekezetek jövőjét illeti, a dunántúli kísérletből annyit máris látunk, hogy az Úr felnőttek halott egyházközségéből is támaszthat élő gyermekgyülekezetet. Azért kérjük az Urat, hogy jöjjön és teremtesse Ő meg a felnőttek és a gyermekek élő gyülekezeteit. Mert csak Ő teheti meg szent evangéliomával és megváltó szeretetével, hogy ősi egyházközségeink tisztessé és még állva maradt fain valóságos evangélikus gyülekezetek csüngjenek piros almagyümölcsök módjára. Jöjjön el Urunk a Te Országod! Ámen.

Nitschinger János.

Missziói imaóra.

A Misszióegyesület tagjai és a misszió barátjai minden hónap második keddjén, tehát most: augusztus 10-én, missziói csendes űrít tartanak. Vagy csoportokban, vagy — ha erre nem nyílik alkalom — magánosan. Augusztusi imaóránkon elmélkedünk a *keresztény ember életútjáról*.

Az elmélkedés alapjául ajánljuk a következő igéket:

„Lelkemet megvidámítja az Úr, az igazság ösvényein vezet engem az ő nevéért.” — 23. Zsoltár 3.

Szoros a a kapu és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik megtalálják azt.” — Máté 7, 14.

„Akiket Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai.“ — Róm. 8, 14.

„Hagyjad az Urra a te utadat, és bizzál benne.“ — 37. zsolt. 5.

Adjunk hátat Istennek a misszionáriusokért, akiknek utazását megáldja a népek és egyesek életében. A jó lelkipásztorokért, akik utána járnak a nyáj juhainak, gondozzák és tanácsolják őket. Azokért az utakért, amelyeken vezetett és vezeti a keresztyénység nagy konferenciáira: az oxfordi konferenciára (július 12—26.) és az edinburghi konferenciára (aug. 3—18.) a világ keresztyén egyházainak képviselőit. Azokért az utakért, amelyeken eljöttek hozzánk finn és észti testvéreink az első finn-ugor lelkészkongresszusra. Azért az utért, amelyen a templomba járunk. Azokért az utakért, amelyeket megteszünk a keresztyén szolgálatban. Azokért az utakért, amelyeken testünknek pihenést és üdülést találunk. Azokért az utakért, amelyek a hitben szeretett testvérek körébe vezetnek el bennünket.

Kérjük Isten áldó kegyelmét az 1938. évben a kínai Hangcsau-ban egybe-seregülő missziói világkonferenciára. A misszionáriusok, Biblia-árusok, irat-terjesztők, evangelisták utjaira. Mindazoknak utjára, akik az evangéliom világosságában járnak és annak világosságát viszik a sötétségben tévelygőkhöz.

Kérjük Istent, hogy tegye áldottá magyarhoni evangélikus egyházunk életutját a világtörténelem e zavaros esztendeiben.

Kérjük Isten kegyelmét házastársunk, gyermekeink, tanítványaink útjára.

Ne gördítsünk akadályokat a Szentlélek elé, amikor bennünket vezetni akar tiszta és szent életben. Teljes alázatossággal és engedelmséggel rendeljük alá magunkat és utainkat Isten szent és bölcs akaratának, hogy céljait megvalósíthassa bennünk és általunk.

Gondoljuk végig az utat, amelyen eddig jártunk. Lássuk meg Isten csodálatos vezetését, hatalmas cselekedeteit. Valljuk be tévelygéseinket, meghátrálásainkat és elpártolásainkat. Kérjük Istent, hogy megterésünket tegye erőssé és maradandóvá. Szemünket élesítse, hogy felismerjük, mikor az ördög, a világ és a magunk teste el akar tántorítani az egy élő utról.

Imádság: Mindenható Isten! Te vagy a világosság és nálad nincs sötétség. Te adod világító fátylaul utunkra szent igédet, te vezérelsz Szentlelkeddel. Te adtad egyszülött Fiadat, hogy legyen ő nekünk út, igazság és élet. Add, hogy azon az új és élő uton járjunk, amelyet az ő nyomdokai jelölnek meg a világ utvesztőiben. Segíts bennünket olyan erős hitre és bizodalomra, hogy mindenkor megnyugodjunk tebenned és ne ijesszen bennünket semmiféle ellenség fenyegetése vagy hatalma. Vezérelj el ismeretredre, szeretetedre és odaadó szolgálatodra. A Jézus Krisztusért, a mi Urunkért. Amen.

H I R E K.

Lapunk legközelebbi száma szeptember 1-én jelenik meg.

D. Kapi Béla püspök titkos tanácsos. Magyarország kormányzója D. Kapi Béla dunántúli egyházkerületi püspöknek, az egyetemes közgyűlés egyházi elnökének a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozta. Őszinte örömmel tölti el egész egyházunkat ez a magas kitüntetés. Misszióegyesületünk és lapunk is kéri Isten áldását és kegyelmét a püspök urra, aki a misszió ügyének mindenkor pártfogója volt s aki hivatala szerint evangélikus egyházunk missziói ügyének legfőbb irányítója.

A Nemzetközi Zsidó Keresztyén Szövetség július 5—10. tartotta ötödik konferenciáját Budapesten. A

konferencián résztvettek: Magyarország, Amerika, Ausztria, Csehszlovákia, Danzig, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, Kanada, Litvánia, Németország, Palesztina, Románia, Svédország, Svájc képviselői. Elnököknek Frank Arnoldot választották meg. Tárgyalták a palesztinai és lengyelországi zsidó-keresztyén gyarmatosítást és a Krisztus-hívő zsidó egyház megalakítását.

Kunos Jenő felavatott lelkész, aki jelenleg Finnországban folytatja tanulmányait, elhatározta, hogy a missziói pályára lép, a finn misszió szolgálatában. Munkaterülete valószínűleg Kína lesz. Isten kegyelme segítse őt szándékának megvalósításában!

A Lipcsei Misszió ideai közgyűléseinek és ünnepélyeinek lefolyását részletesen ismertettük jelen számunkban. A figyelmes olvasó sok tanulságot meríthet a beszédek és előadások rövid tartalmi összefoglalásából is. Ahol külmisziói órák tartanak, ajánljuk ennek a cikkek ismertetését. Külön is felhívjuk ebből a szempontból a figyelmet Schwär missziói kereskedőnek a madsamei missziói gyülekezet életét ismertető előadására. Nagyon öröndetes a Lipcsei Misszió bevételeinek a jubileumi évben (a L. M. 1936-ban ünnepelte 100 éves fennállását) nagy emelkedése.

A **betheli szeretetintézmények** (Bielefeld mellett), június 27-ikén ünnepelték 70 éves fennállásukat. Von Bodelschwing Frigyes lelkész 1872-ben alapított intézetet, amelyben epileptikusok nyertek elhelyezést. Most 2000 diakonissza és 700 diakonus tartozik Bethelhez. Munkaágai: a hajléktalanok és csavargók menhelyei, a teológiai iskola, a Bethel-Misszió, földműves-iskola, háztartási iskolák, liceum és felsőbb iskola. Ma Bethel és munkaágazatai kb. 12.000 intézeti tagot számlál; magának a betheli főintézetnek mintegy 6500 lakosa van. Az elmúlt 1936. évben a betheli intézmények házaiban 2522 epileptikus és 1870 ideg- és kedélybeteg részesült gondozásban, összesen 1,181.920 ápolási napon. A földműves iskolában 407 ifju nyert kiképzést; az iskolai internátusokban 548 tanuló volt; az aggok otthonaiban 290 személy lakott; a betheli kórházakban 8031 beteg nyert felvételt 216.760 ápolási nappal.

Olaszország Abessziniából eltávolította a Brit és Külföldi Bibliatársulat ottani képviselőjét. Abessziniában csakis olaszok működhetnek a misziókban és az iskolákban.

Misszionálatlan területek Afrikában. Afrikában még mindig vannak nagy területek, összesen 30 millió lakosággal, ahol még nem működik keresztyén misszió. A Brit- és Külföldi Bibliatársulat megbízásából végzett vizsgálat megállapításai szerint ilyen területek: Abessziniának jórésze (jelenleg a protestáns missziók elől elzárva), Tanganyika-föld nagy területei, a Kenya-kolónia, az Ugandától nyugatra eső terület az Albert

és Edvárd tó között és 400 mérföldre befelé a Kongó-államba azok a területek, amelyeken a francia Kongó, a belga Kongó és az angol Szudán találkoznak, keleti Kongónak középső része és a belga Kongó egyes részei, Kamerunban a 12. hosszúsági foktól keletre eső egész terület, portugál Nyugat-Afrika a tengerparti keskeny sávtól eltekintve, az Aranypart északi vidéke, Togo és Dahome, Libéria északi része, portugál-Gvinea, Szenegal és az Elefántcsontpart egész francia része, francia-Gvinea s a Szenegaltól és a Nigertől délre eső rész. A bennszülöttek ellenséges érzületének édes-keves köze van ehhez az állapothoz. Sőt, ma már úgyszólván mindenhol „nyitott-ajtók”-ról tesznek jelentést. Ellenben az anyagi eszközök elégtelensége teszi lehetetlenné a térbeli terjeszkedést.

Kamerunban (Nyugat-Afrika) ötven esztendeje dolgozik a Bázeli Misszió. Most ott valóságos népmozgalom van, amely egész törzseket magával ragad. A misszionáriusok mellett vannak bennszülött vezető emberei is a keresztyénségnek.

A három nagy világkonferencia programja. Az oxfordi konferencia (1937. július) programja: 1. Egyház és társadalom; 2. Egyház és állam; 3. Egyház s a gazdasági és a társadalmi rend; 4. Egyház és nevelés; 5. Az egyetemes egyház és a nemzetek világa. Az edinburghi konferencia (1937. augusztus) programja: 1. Keresztyén tan a kegyelemről; 2. Egyház és Isten Igéje; 3. A szentségek; 4. Az egyház életének és istentiszteletének egysége. — A hangcsaui külmisziói világkonferencia (1938. október) programja: 1. Az egyház, különös tekintettel a fiatal keresztyén egyházakkal a történelmi egyetemes keresztyén közösségbe való beépítése és az egyházat éltető hitre; 2. Az egyház bizonyosságtétele az evangelizációban; 3. Az egyház élete; 4. Az egyház a környezetéhez való viszonyban; 5. A szorosabb együttműködés szükségessége. Már felületes átolvasásnál is szembeötlök, hogy mindhárom világkonferencia tárgyalásainak és tanácskozásainak középpontjában a Krisztus Egyháza áll. Reméljük, hogy ezeknek a konferenciáknak a tárgyalási anya-

ga egyházunk tagjainak is rendelkezésre fog állni. Lapunk feladatának tekinti e konferenciák ismertetését. Itt említjük meg, hogy az oxfordi és az edinburghi konferenciákon egyházunkat D. Dr. Pröhle Károly egyetemi tanár képviseli.

A missziói egyesületek kiadásai. Az International Missionary Review alapján alábbiakban közöljük azoknak az országoknak a kimutatását,

amelyek 1933—1935. évekre kiszámított átlag szerint évenként egymillió dollárnál többet költöttek a misszióra: Északamerika 18,647.508; Nagybritannia 10,453.906; Latinamerika 2,776.280; Ausztrália 1,390.381; Németország 1,211.203; Svédország 1,083.451 dollár. A kimutatás csupán azokra az egyesületekre szól, amelyek a Nemzetközi Missziói Tanácsban képvisellel bírnak.

Kimutatás

a magyarhoni ág. hitv. evang. Misszióegyesület pénztárába 1937. május 23-tól július 22-ig beérkezett összegekről.

Tagdíjak: Budapestről Trenka Tamárné 3 (1), di Gleria Antal 3 (1), Johnson Gisle 3 (1), özv. Vásárhelyi Dezsőné 3, Papp Ferenc Rákosszentmihály 3 (1), Lelkészi hív. Gyékényes 3 (1), Chugyik Pál Aszód 1 (1), Harmati Béla Ósagárd 3 (1), Rolkó Gyula Abony 1 (1), Mayer Oszkár Bony 1 (1), Lukácsy Dezső Tét 1 (1), özv. dr. Kiss Istvánné Sámsonháza 1 (1).

Offertórium: Bokod 6.28, Csepel 4.85, Vásárosmiske 0.33, Budapest-Üllői-u. külm. óra 13, 3.46 P.

Adományok: Tokajból Belák Jánosné 3.—, Keresztúri Károlyné 1.—, Balassagyarmatról az egyház 7.50, Havay Jenő 1.—, Budapestről: „Atom” 3, 3.—, özv. Vásárhelyi Dezsőné 5.—, Johnson Gisle 1.—, dr. Molnár Gyula 2.—, Rímár Jenő 3.—, felsőeöri Nagy Istvánné Szekszárd 2.—, Csepregi Sándor Celldömölk 7.30, Győránadorvási bibliakör 5.—, Szarváról a Misszióegyesület az indiai evangélista eltartására 82.02, Czerják János 2.—, Lipták Dezső Kispest 1.—, Bedi Zoltán Pórládony 0.20 P.

Perselygyűjtés Tokajból az egyház 5.76, Varga Sándorné 2.09, Makrai Kálmánné Győr 13.10, Drenyovszki János Kispest 4.86, Esztergomi bibliorák 12.51, Bpest-Angyalföld 7.62,

Németh Irma Lébény 0.85, Garam Zoltán Boba 2.60 P.

Gyermekszövetség: a) bélyegért: Alszopor 2.61, Uraiujfalu 6.92, Alsóronók 13.—, Felpéc 15.40, Kőszeg 1.90, Spisák L. diakonissza Nyiregyháza 10.20, Dombóvár 10.—, Kispest 2.50, Jákfa 3.78, Rákospalota 3.85, Győr 47.—, Sopron: Nitschinger János tanítványai 6.20, Tóth László tanítványai Orosháza 22.—, Kriska Irén tanítványai Bpest 9.46, Pécs 7.—; b) gyűjtés: Ósagárd 3.10, Bánszállás 2.—, Nagylak (gy. istent.) 5.—, Csepel 10.65, Uraiujfalu 3.—, Bakonyszombathely 10.15, Kemeneshőgyézi konfirmandusok 2.—, Orosháza gy. ünnepe 1.70, Lébény 6.93, Hüttl Ármán tanítványai Buda 30.—, Drenyovszki János tanítványai Kispest 20.36 P.

Gáncs Aladár-alapra: v. nagymegyeri Nagy Károly Bpest 3.— P.

Christiananda missziójára: Budapestről Zarándi Attila 2.—, dr. Molnár Gyula 1.—, ifj. Grabner János Martonvásár 2.—, (a csorna-kapuvári templomra 3.—), és Missziói Lapok terjesztésére 2.50 P.

Ukrán misszióra: ifj. Grabner János 2.—.

Árva javára: Zarándi Attila Bpest 2.— P.

Szeretettel kérem a tagokat és a hittestvéreket, hogy a szelvényen szíveskedjenek megírni: tagdíj, előfizetés, offertórium, gyűjtés, vagy adomány címén könyvelendő el a küldött összeg. A Missziói Lapokra küldött előfizetést e helyen nem nyugtázzuk, sem azokat az előfizetéseket, amikor a tagdíjat a Missziói Lapoknak közvetlenül küldik. — Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!

Budapest, 1937. július 22.

Rímár Jenő pénztáros,

XIV. Gízella-ut 28. fsz. 1

Telefon: 2-97-189